

Frågor och svar om egensotning

Är kommunen skyldig att tillåta en fastighetsägare att sota själv om denne kan förväntas utföra sotningen på ett tillfredsställande sätt?

Av lagens 3 kap. 4 § framgår att kommunen får tillåta att en fastighetsägare sotar sin egen anläggning om det kan ske på ett från brandskyddssynpunkt betryggande sätt. Detta innebär att kommunen bara får tillåta sådan sotning om den enskilde visar att det görs på ett betryggande sätt. Det finns dock inte idag ett klart stöd för att säga att kommunen måste medge sådan sotning om den kan göras på ett betryggande sätt. Om kommunen avslår en ansökan om att få sota själv så kan detta beslut överklagas till länsstyrelse och allmän förvaltningsdomstol. Denna prövning får då avgöra om kommunen haft rätt att neka den enskilde att sota själv.

Hur kan en fastighetsägare verifiera att han/hon har tillräcklig kunskap för att utföra sotningen på ett godtagbart sätt?

Det är kommunen som bestämmer hur sådan verifiering ska ske. Exempelvis kan ett intyg från en genomgången kurs eller studiecirkel med relevant innehåll vara ett sådant sätt. Svenska Brandförsvarförbundet utbildningspaket om "egensotning" är ett exempel på en sådan kurs.

Får kommunen tillåta att en fastighetsägare anlitar en annan sotare än kommunens ordinarie sotare?

Ja det får kommunen eftersom bestämmelserna i lagens 3 kap. 4 § säger att fastighetsägaren kan få tillåtelse att låta annan utföra sotningen.

(Om de civilrättsliga avtal som reglerar förhållandet mellan kommunen och skorstensfejarmästaren skulle hindra detta får kommunen själv pröva)

Vem i kommunen skall fatta beslut om tillåtelse för fastighetsägare att sota själv?

Primärt är det den nämnd i kommunen som är ansvarig för sotningsverksamheten som skall fatta dessa beslut. Enligt kommunallagens bestämmelser kan nämnden, om den så önskar, delegera beslutanderätten till exempelvis en tjänsteman eller förtroendevald i kommunen. En skorstensfejarmästare som inte är anställd i kommunen kan därför inte delegeras sådana uppgifter.

Om en kommunalt anställd skorstensfejarmästare eller brandskyddskontrollant skall delta i beslutsfattandet eller handläggningen av dessa tillståndsärenden bör dock bestämmelserna om jäv iaktas.

Får kommunen ta betalt för prövning av ansökningar om att få sota själv?

Kommunen får endast ta betalt för sotning och brandskyddskontroll enligt lagens 3 kap. 6 §. Att pröva en ansökan om tillåtelse att få sota själv är att betrakta som handläggning av ett myndighetsärende och för detta får kommunen inte ta betalt.

Hur skall kommunen kontrollera om en fastighetsägare som fått tillstånd att sota själv verkligen gör det?

Kommunen bör i beslutet ange att sotningar skall utföras enligt kommunens sotningsfrister och att fastighetsägaren skall dokumentera när sotning har skett. Denna dokumentation kan sedan kontrolleras i samband med brandskyddskontrollen eller vid annan tillsyn från kommunens sida.

Får en kommun meddela föreskrifter som innebär att alla som vill sota själv också får lov att göra detta efter anmälan till kommunen?

Nej, tillåtelse får endast ske efter prövning av ansökan från en fastighetsägare i varje enskilt fall.

Får kommunen tillåta att en fastighetsägare själv utför brandskyddskontrollen?

Nej, brandskyddskontrollen skall alltid utföras genom kommunens försorg då detta är samhällets kontroll av att den enskilde uppfyller kraven enligt lagens 2 kap. 2 § som i korthet säger att det är fastighetsägaren som är ansvarig för att anläggningen är brandsäker.